

## Schrijfhulp SWV OPP

### Vooraf goed om te weten

- Voor elke leerling die **extra** ondersteuning nodig heeft, wordt een OPP opgesteld. Het OPP is een verplicht document waarin doelen worden geformuleerd en de geboden extra ondersteuning wordt verantwoord. In het School ondersteuningsplan staat beschreven wat er wordt verstaan onder extra ondersteuning.
- Het OPP kan direct bij de start van het schooljaar worden opgesteld (op basis van de informatie uit de overdracht), maar ook gedurende het schooljaar.
- Een OPP wordt per schooljaar opgesteld. Controleer of op iedere bladzijde (bovenaan) het juiste leerjaar staat vermeld.
- Het OPP wordt bij voorkeur opgesteld door de mentor in overleg met de leerling en ouders. Hierdoor kan ingezet worden op het eigenaarschap van de leerling bij diens eigen ontwikkeling en wordt voldaan aan de basisbehoeften: autonomie, competentie en relatie.
- Met ouders is bij het opstellen van het OPP een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) belangrijk. Zij hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel. Dit betekent dat ouders mogen meepraten en meebeslissen over de ondersteuning die aan hun kind geboden wordt. Het handelingsdeel wordt vastgesteld nadat overeenstemming is bereikt tussen het bevoegd gezag en ouders. Ouders dienen hiervoor te ondertekenen. Ondertekening vindt plaats bij opstellen van het OPP en bij alle evaluaties.

### Dit ben ik

Algemeen: Klik op de koptekst om de gegevens van de leerling weer te geven en indien nodig het jaartal aan te passen. De invulvelden staan tussen vierkante haakjes. Vul deze in en verwijder wat niet van toepassing is.

- Fotovakje: Dit kan naar wens worden ingevuld (schoolfoto; leeg laten; tekening).
- Andere betrokkenen: geef naam + functie weer. *Voorbeeld: X (teamleider), X (CD-er), X (AB-er).*
- Gezinssituatie: kort vermelden. *Voorbeeld: Enig kind in een compleet gezin; X woont bij pleegouders; Ouders zijn gescheiden / overleden; ouders hebben beiden gezag etc.*
- Dit ben ik: benoem positief geformuleerde eigenschappen. *Voorbeeld: vrolijk, muzikaal, creatief.*
- Schoolloopbaan Extra: benoem hier eventuele leerachterstanden.

### Dit kan ik

- Geef samen met de leerling puntsgewijs de bevorderende factoren (sterke kanten) en belemmerende factoren (aandachtspunten) weer. Benoem hierbij zichtbaar gedrag in de klas en/of op school. *Voorbeeld sterke kanten: Behulpzaam; sociaal; vraagt om hulp. Voorbeeld aandachtspunten: Moeite met zelfstandig opstarten van schoolwerk; snel afgeleid.* In de bijlage staan per onderwerp voorbeelden van bevorderende en belemmerende factoren beschreven.
- Algemeen beeld: beschrijf hier eventueel onderzoek en/of diagnoses (vermeld data en organisatie); eerdere hulpverlening; hobby's en interesses; bijzonderheden in de

thuisituatie; persoonlijkheid, sociaal/emotionele ontwikkeling, taakwerkhouding, problematiek en de oorzaak en instandhouding hiervan.

- Tijdslijn: een beschrijving van de tijdslijn is nodig als er sprake is van aanmelding bij het OPDC of een TLV-aanvraag. Deze beschrijving wordt door de orthopedagoog of zorgcoördinator gedaan.
- Ontwikkelingsperspectief opgesteld door: vermeld de naam (namen) van degene(n) die het OPP heeft (hebben) opgesteld. In deze tijdslijn komt te staan wat voor ondersteuning er is geboden en met welk effect. Tevens komen hier eerder afgeronde doelen te staan met hun (korte) evaluatie.

## Dit wil ik: Handelingsdeel

- Opgesteld door: naam mentor.
- Startdatum: start OPP.
- Datum evaluatie: hier worden de evaluatie-data vermeld. Het OPP wordt minimaal één keer per jaar geëvalueerd, maar afhankelijk van de situatie van de leerling heeft het de voorkeur dit vaker te doen.
- Afspraken: *Voorbeeld: (wat en wie) X zit in de trainingsklas / trajectklas / synthesesetting; (wanneer) alle dagen, 4 lessen per dag; (wat en wie) X heeft gesprekken met SMW / AB / VSO-coach; (wanneer) 1x in de week.*
- Hoofddoel en tussendoelen: formuleer samen met de leerling **haalbare** en **positief** geformuleerde doelen. Maak de doelen zo concreet, meetbaar en stellig mogelijk; het doel geeft het voor de leerling te behalen waarneembare gedrag in de klas / op school weer. Maximaal 4 doelen in totaal.
  - Hoofddoel: Dit doel staat voor de leerling voorop en kan een gedragsdoel, sociaal-emotioneel doel of onderwijsdoel zijn. Bij elke evaluatie kleur je de bijpassende vakjes groen en pas je “wat lukt nu al?” aan.
  - Tussendoel: Het tussendoel beschrijft een stap op weg naar het hoofddoel. Benoem hoe aan het doel gewerkt wordt (welke middelen of interventies worden ingezet?) en wie daarbij betrokken is/zijn.
- Evaluatie: hierbij check je, in hoeverre het doel behaald is en kleur je het bijbehorende aantal vakjes groen. Geef de datum van de evaluatie aan en beschrijf hoeveel vakjes de leerling vooruit is gegaan: ik ben X vakjes vooruit gegaan. Dit merk ik omdat..... Indien nodig wordt het tussendoel aangepast om de haalbaarheid ervan te vergroten.
- Eindevaluatie einde schooljaar: Geef aan of de doelen al dan niet gehaald zijn en/of doelen mee worden genomen naar het nieuwe schooljaar. Er kunnen ook nieuwe doelen geformuleerd worden. Als doelen niet gehaald zijn (en meegaan naar het nieuwe schooljaar) en/of als er nieuwe doelen zijn geformuleerd, dan is er ook voor het volgende schooljaar een OPP nodig.

### Voorbeeld hoofddoel:

-Ik plan en organiseer mijn huiswerk.

-Ik werk samen in een groepje (van 3 personen).

-Ik maak en onderhoud contact met klasgenoten.

-Ik los conflictsituaties op een adequate manier op.

-Ik volg alle lessen in de klas.

-Ik ga eind van het schooljaar over naar klas..

-Ik begrijp de gevolgen van mijn eigen gedrag.

-Ik ben op tijd op school / in de klas.

### Voorbeeld tussendoel:

-Ik noteer mijn huiswerk in mijn agenda (Plenda).

-Ik vraag om hulp als ik iets niet begrijp.  
 -Ik heb de opdracht binnen de door de docent gestelde tijd af.  
 -Ik zie mijn aandeel in een (conflict)situatie.  
 -Ik neem een time-out (volgens de afspraken die ik met mijn mentor heb gemaakt).  
 -Ik vraag mijn maatje om hulp.

### Ondersteuningsbehoefte

- Dit heb ik nodig van docenten: beschrijf wat de leerling van docenten / de mentor nodig heeft om de doelen te bereiken. Oftewel, benoem de handelingsadviezen. Voorbeeld: Help X bij het opstarten van het werk; Geef X een rustige werkplek in de klas; Controleer na de instructie of de informatie is overgekomen en geef indien nodig herhaalde instructie. Een hulpmiddel bij het benoemen van de ondersteuningsbehoeften kan onderstaand schema zijn. In de bijlage staan per onderwerp voorbeelden voor ondersteuningsbehoeften beschreven.

**Deze leerling heeft /Ik heb**  
 een instructie nodig die....  
 opdrachten nodig die....  
 (leer)activiteiten nodig die....  
 feedback nodig die....  
 medeleerlingen/maatjes nodig die....  
 een docent nodig die.....

- Dit helpt mij ook: benoem overige helpende zaken. Voorbeeld: gesprekken met SMW; werken met stappenplannen; externe hulpverlening.

### Ondertekening

- Het OPP moet door het bevoegd gezag en door ouders ondertekend worden bij het opstellen en bij de evaluaties.
- Ouders kunnen hun mening en/of eventuele hulpvragen melden bij 'mening/zienswijze'.

## Domein: Cognitieve en didactische ontwikkeling

### Bevorderende factoren

*Ik*

- ben erg intelligent.
- ben gemotiveerd om te leren.

### Belemmerende factoren

*Ik*

- heb TOS (Taalontwikkelingsstoornis).
- heb een visuele beperking.
- weet niet goed hoe ik moet leren.
- heb NAH (niet aangeboren hersenletsel).

### Ondersteuningsbehoefte

#### ❖ Instructie

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- eenduidige en directe instructie geven, omdat ik taal erg letterlijk kan nemen.
- het bord gebruiken voor visuele ondersteuning.
- via het bord en Teams instructie geven, waarop ik inlog (i.v.m. mijn visuele beperking).
- na de instructie checken of ik aan het werk kan.
- in een rustig tempo uitleg geven (i.v.m. vertraging in de informatieverwerking).
- eerst even aankondigen dat ik een vraag gesteld krijg.
- mij een attentiesignaal geven als ik afdwaal tijdens de instructie.
- tijd geven om te schakelen (i.v.m. vertraging in de informatieverwerking).
- hulp bieden bij het nemen van een initiatief.
- mij stimuleren tot het stellen van vragen.

#### ❖ Taak- en werkhouding

*Ik ben gebaat bij...*

- het activeren tijdens het zelfstandig werken.
- overzicht en duidelijkheid.
- rust in de klas.
- hulp met het plannen en overzicht houden van de studieopdrachten.
- regelmatig checken of ik alles begrepen heeft.
- korte, overzichtelijke taken of deelopdrachten.

#### ❖ Zelfstandig werken

*Ik heb...*

- opzoekboekjes en/of regelkaarten nodig i.v.m. moeite in automatiseren bij rekenen en spelling.
- een laptop nodig om aantekeningen te schrijven (vanwege slecht handschrift).
- muziek/oortjes nodig om geluiden vanuit de klas te filteren, de focus te behouden.

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- tijdens het werk langslopen om te vragen of het werk lukt.
- ondersteuning bieden bij het plannen van leerwerk.

#### ❖ Huiswerk

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- het huiswerk duidelijk op het bord schrijven en voldoende tijd geven het in de agenda te noteren.
- mij controleren of het huiswerk genoteerd is.
- ondersteunen bij het maken van een planning.
- controleren of het huiswerk gemaakt is.
- werken aan de studievaardigheden die nodig zijn voor het maken van het huiswerk.

#### ❖ Grote opdrachten/presentaties

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- duidelijk zijn over: wat, wanneer, (met) wie, hoe, waar?
- opdrachten voorzien van een duidelijke instructie met eventueel een stappenplan.
- helpen om de opdracht goed te verdelen over de beschikbare lessen

- ondersteunen bij het concreet maken van het sectorwerkstuk
- ondersteunen bij de aanpak voor het profielwerkstuk

#### ❖ Toetsen

*Ik...*

- heb de volgende faciliteit(en):
  - gebruik van een toetslaptop bij toetsen
  - extra tijd bij toetsen.
  - spraaksoftware bij toetsen.
  - rustige ruimte bij toetsen.
  - vergroting van toetsen.
- heb bij examens iemand nodig die bespreekt hoe het examen verloopt en mij van tevoren rondleidt door de examenruimte.

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- toestaan dat ik op een laptop werkt (het is van belang dat ik bij een stroompunt zit).
- toestaan dat ik oordopjes gebruikt.

## Domein: Gedrag sociaal-emotionele ontwikkeling en zelfredzaamheid

### Bevorderende factoren

*Ik...*

- kan goed voor zichzelf opkomen.
- heb een betrokken mentor.
- heb betrokken ouders.

### Belemmerende factoren

*Ik...*

- ben snel beïnvloedbaar.
- ben vaak druk vanwege ADHD.
- heb vaak moeite om zich te concentreren, vanwege ADHD.
- heb een stoornis in het autismespectrum.

### Ondersteuningsbehoefte

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- gewenst gedrag benoemen.
- investeren in het opbouwen van een relatie.
- complimenten geven waar mogelijk.
- hun vertrouwen uitspreken naar mij.
- een time-out geven op het moment dat het teveel wordt voor mij.
- inzoomen op wat goed gaat en dit benoemen, zodat ik een positief zelfbeeld kan ontwikkelen.
- mij in de klas naast een vertrouwd maatje zetten die mij kan ondersteunen waar mogelijk.
- Sociale situaties duiden: wat deed de ander, wat deed ik, wat is eventueel een betere oplossing?
- Sturing geven bij samenwerkingsopdrachten (keuze maatje, inhoud van het werk, afspraken, proces).
- het gedrag begrenzen en (gedrags)alternatieven geven.
- kijken naar wat de boodschap achter het gedag is.
- neutraal blijven, maar ook begrip en respect tonen.
- de gevoelens erkennen, ruimte geven voor die gevoelens en die benoemen, om ze binnen de realiteit te plaatsen.
- mij uit een conflictsituatie halen, stoom laten afblazen en de situatie bespreken als ik weer rustig is en de situatie kan overzien.

*Ik heb...*

- een vast aanspreekpunt nodig wanneer ik betrokken raak bij een conflictsituatie.
- surveillanten nodig die op de hoogte zijn wat er speelt en hoe ze het beste op mij kunnen reageren.
- een zitplaats nodig vooraan/middenin/zijkant/achterin de klas.
- een vaste plek in de klas nodig.
- een maatje nodig (die helpt bij het verhelderen van opdrachten en bij het aangaan van sociale contacten).

# Bijlage 1: voorbeelden bevorderende, belemmerende factoren en ondersteuningsbehoeften

---

## Gezondheid

### Bevorderende factoren

Ik...

- sport 3x per week (voetbal, hockey, fitness)

### Belemmerende factoren

Ik...

- heb de ziekte/aandoening: ...
- heb overgewicht.
- rook.

### Ondersteuningsbehoefte

- ❖ Motoriek

*Ik heb een mentor en docenten nodig die...*

- minder hoge eisen stellen aan het resultaat bij handvaardigheid, tekenen.
  - minder eisen stellen aan het leesbaar schrijven.
  - aangepaste normen hanteren bij LO voor activiteiten die motorisch te lastig zijn voor mij.
- 

## School(omgeving)

### Bevorderende factoren

Ik...

- ben erg gemotiveerd
- kan me tijdens pauzes goed staande houden
- ben een positieve invloed in de klas

### Belemmerende factoren

Ik...

- heb moeite met gericht luisteren
- kan snel beïnvloed worden door de omgeving
- ben snel afgeleid

### Ondersteuningsbehoefte

- ❖ Pauzes

*Ik heb*

- toezichthouders nodig die ingelicht zijn over de specifieke situatie.
  - een rustige plaats nodig om te eten en daarnaar toe gewezen worden.
  - een kluisje nodig op een rustige plaats.
  - een vast aanspreekpunt nodig wanneer ik betrokken raak bij een conflictsituatie.
  - surveillanten nodig die op de hoogte zijn wat er speelt en hoe ze het beste op mij kunnen reageren.
- 

## Thuisituatie en vrije tijd

### Bevorderende factoren

Ik...

- heb zeer betrokken ouders
- kan goed met mijn zus/broer opschieten
- ben erg creatief

### Belemmerende factoren

*Ik...*

- heb gescheiden ouders
- heb geen eigen plek in huis om te leren
- kan mijzelf moeilijk vermaken

### Ondersteuningsbehoefte

*Ik...*

- heb ouders nodig die tijd met mij doorbrengen
  - heb een veilig aanspreekpunt nodig
  - ben gebaat bij een rustige plek om zijn huiswerk te kunnen maken
- 

## **Verzuim**

### Bevorderende factoren

*Ik...*

- heb een betrokken mentor.
- ben goed in beeld bij de leerlingbegeleider.

### Belemmerende factoren

*Ik...*

- heb moeite met opstaan en ben op die momenten vaak alleen thuis.

### Ondersteuningsbehoefte

*Ik heb...*

- duidelijke handhaving van de schoolregels nodig.
  - het nodig dat veranderingen duidelijk en (ruim) van tevoren worden aangegeven (roosterwijzigingen, afwijkende lestijden, excursies, programma Lingeweek, kampen)
  - een vast aanspreekpunt nodig (mentor).
  - baat bij het stellen van dezelfde eisen als aan andere leerlingen.
- 

## **Werkhouding**

### Bevorderende factoren

*Ik...*

- zit in een overwegend rustige klas
- heb klasgenoten die serieus werken
- wil graag leren

### Belemmerende factoren

*Ik...*

- ben snel afgeleid
- zit in een overwegend drukke klas

### Ondersteuningsbehoefte

*Ik ben gebaat bij*

- het activeren tijdens het zelfstandig werken.
- overzicht en duidelijkheid.
- rust in de klas.
- hulp met het plannen en overzicht houden van de studieopdrachten.
- regelmatig checken of ik alles begrepen heb.
- korte, overzichtelijke taken of deelopdrachten.
- opzoekboekjes en/of regelkaarten i.v.m. moeite in automatiseren bij rekenen en spelling.
- een laptop om aantekeningen te schrijven (vanwege slecht handschrift).
- muziek/oortjes om geluiden vanuit de klas te filteren, de focus te behouden.

*Ik heb een mentor en docenten nodig die*

- tijdens het werk langslopen om te vragen of het werk lukt.
- ondersteuning bieden bij het plannen van leerwerk.
- het huiswerk duidelijk op het bord schrijven en voldoende tijd geven het in de agenda te noteren.
- mij controleren of het huiswerk genoteerd is.
- ondersteunen bij het maken van een planning.
- controleren of het huiswerk gemaakt is.
- werken aan de studievaardigheden die nodig zijn voor het maken van het huiswerk.
- het huiswerk duidelijk op het bord schrijven en voldoende tijd geven het in de agenda te noteren.
- mij controleren of het huiswerk genoteerd is.
- ondersteunen bij het maken van een planning.
- controleren of het huiswerk gemaakt is.
- werken aan de studievaardigheden die nodig zijn voor het maken van het huiswerk.